

TOVERI

Lännen Suomalaisen Työväestön Äänenkannattaja

TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA:	
Yksi vuosikerta ..\$5.50	Kuusi kuukautta \$3.00
Kolme kuukautta ..\$1.60	Yksi kuukausi ..\$.60
Canadaan, Suomeen ja ulkomaille:	
Yksi vuosikerta ..\$8.50	Kuusi kuukautta \$4.50
SUBSCRIPTION RATES in the United States:	
One Year ..\$5.50	Six Months ..\$3.00
Three Months ..\$1.60	One Month ..\$.60

No. 136

PERJANTAINA, KESÄK. 11 P.—FRIDAY, JUNE 11

1920.—KOLMASTOISTA VUOSIKERTA.—VOL. XIII

RAATAJIA LAHDATAAN SAKSASSA

Sota-**oikeudet** mätkivät tuomioita todistuksista lainkaan välittämättä

LONTOO, kesäk. 11 p. (F.P.) — Englantilainen Ruhrin alueella antaa hyönteisen kuvan siitä millä lailla nykyään pidetään oikeutta vapaassa Saksassa, tiedottaa Berliinistä "Daily Heraldin" kirjeenvaihtaja. Sota-**oikeuksien**, joissa tuomareita toimivat preussilaiset kenraalit, antoivat hän tuomitsevan sadottain työttömiä ja työläisarmeijassa palveleita miehiä pitkäaikaisiin vankeus- ja rangaistuksiin ja useisiin tapauksiin kuolemaan.

Kolmas sota-**oikeuksissa** havaittiin syylliseksi työläinen, joka vain on ollut työläisten armeijassa. "Die Freiheit" tietää kertoa, että sota-**oikeudet** eivät välitä selkeistä vähäpätöisistä selkoista kuin todistuksien esittämistä syytettyjä vastaan, vaan että ne painattavat painaviksi tuomioita, joihin jätetään sija tuomitavan nimelle ja joissa synnyttävät henkilön tuomitsemiselle matkiaan se selkeä, että hän on palveleut työläisten armeijassa.

Naisille korotettu palkkoja Californiassa

SAN FRANCISCO, Cal., 10 p. kesäk. — Valtion teollisen "yhteistyön" komissionin päätöksestä koheoa noin 20,000 hedelmä- ja kasviskannu- ja -laitteilla työskentelevän naisyö- väestön minimipalkka viikossa 16:een dollarin. Alin palkka on ollut ennen 11:50 viikossa. Korotus astuu voimaan kesäk. 24 p:nä. Päätöksen mukaan täytyy kuitenkin vasta-alkajien naisten olla vähintään kaksi viikkoa opissa \$12 viikko-palkalla. Työpäivä on kahdeksantuntinen ja siitä maksetaan puolitonta palkkaa.

Poliiseillakin on konventsiot

DETROIT, Mich., 11 p. kesäk. — Poliisipääliköiden konventsiotissa täällä suositettiin useat puhujat maassa käytäntöön järjestelmää, josta mukaan jokainen henkilöön sormenjäljet rekisteröidäisiin poliisikirjoihin; langaton sähkölennätin perustettaisiin poliisipalvelukseen jokaisessa kaupungin, joissa on yli 10,000 asukasta ja kaupunkien liittämiseen keskeisiin tehtäisiin kaikkialla yhdenmukaisiksi.

Horthy ei voi hillitä Unkarin terroristeja

VIENI, kesäk. 11 p. (F.P.) — Unkarin sotaväen matkalla Unkarin Emlänsin työlläisten lähetystö haastatettiin täällä Unkarin lähettilästä Guszta Gratzia, joka myönsi, että Horthy ei kykene hillitsemään Unkarissa rauhanturva terroristeja. Hän sanoi tilanteen Unkarissa voitavan parantua vain sillä, että palautetaan valtaan Hapsburgien dynastia. Lähetystöön poistussa hänen luonaan lähettiläsa lausui toivomuksen, että se saisi "thania vaikutteita Unkarista".

Unkarin ja Itävallan sosialistit ovat lähetystöön jäsenet saaneet tietoa valkoisista terroristeista Unkarissa. He ovat käyneet myöskin tapaamassa erästä Hackenau-nimistä juutalaisesta, jonka terroristit olivat petoma- kseksi pisseet ja jonka haavat ja vaurastatut jäsenet osattavat valheek- kien vakuutelmien, että Unkarissa on nyt mukana ole valkoista terroria. Lu- kuiset muut valkoisen terrorin uh- rit, saatuaan kuulla lähetystöön sa- masta Unkarin, ovat pyytäneet si- tä saapumaan heidän luokseen, jotta he voivat näyttää sen jäsenille murs- kuttajia jäseniään ja haavojaan, jor- ta he ovat saaneet "muistoksi" mi- nisteriön diktatuurista.

NEW YORKIIN SUUNNITELLAAN SUURIA KAUPPAHALLEJA

NEW YORK, 10 p. kesäk. — Suuren kauppaohjelman komissioneri J. O'Malley tulee esittämään suuren kauppaohjelman rakentamista. Suunnitelmat tulisivat suunniteltavan maksamaan \$90,000,000.

Wisconsinin radikaalit yhteistoiminnassa

MILWAUKEE, (F.P.) — Farmarien, työläisten ja liberaalien al- kokesien edustajat ovat pitäneet kokouksensa 27:ssä valtiopääntorip- rissä Wisconsinissa valitukseen lai- laatijaehdokkaat ensi syksyn prima- ryvaaleihin. Kokoukset pidettiin Wisconsinin Farm-Labor Leaguen toimista, johon kuuluu Wisconsinin Työväenliiton, 48-komitean, Equity Society:n, rautateiden Veljeistöjen ja sosialistipuolueen edustajia kusta- kin senaattoriavaliipirista.

Kokouksia ei pidetty sellaisilla al- ueilla, joita Sosialistipuolue kontrol- loi. Ennenmoin on nimittäin tehty päätös, että farmarien ja työläisten liitto antaa täyden kannatuksensa sellaisissa piireissä Sosialistipuolueen ehdokkaalle.

Kokouksen suositamat ehdokkaat, kunhan he ovat saaneet kunkin ryh- män kannatuksen, tulevat esinty- mään vaaleissa valtaapuolueiden lis- toilla — siis samaa menettelyä nou- dattaa kuin Non-Partisan liitto.

PUOLA NÄYTTÄÄ TUNNUSTAVAN HÄVINNEENSÄ

Tulee tekemään esityksen Venäjälle rauhanneuvotte- lujen aloittamisesta

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., June 11, 1920, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

LONTOO, kesäk. 10 p. — Mosko- vasta tänään tulossa kipinäsa- nomaassa kerrotaan, että bolshevikit ol-ivat Krimin niemellä estäneet etene- mistä anti-bolshevisten armeijan, jonka komentajana toimi kenraali Wrangel ja joka on kokoonpantu kenraali Denikinin armeijan jäteistä.

PUOLAN MINISTERISTÖ ON ERONNUT.

LONTOO, kesäk. 11 p.—Varsova- ta lennitetään, että Puolan minist- eristö on eronnut.

VARSOVA, kesäk. 11 p. — Tärkeiden sanomalehtien tietämän mukaan Puolan hallitus tulee muuta- mien päivien sisällä lähettämään Venäjän neuvostohallitukselle rauhanhoittoa.

Varsova, kesäk. 10 p. — Sotami- nisteriön rintaman pohjoispuolesta saapuneet tiedot kertovat, että puo- lalaiset joukot ovat vallottaneet O- sinogrodekin ja Dokszyzen, Beresina- joen yläjuoksuun varrella. Taistelusa- puolalaiset saattoivat hävittää kah- dennentoista, kahdeksantoista ja viidennentoista kolmannen voimien venäläisen divisioonan(?) taisteluriin- taman koskapaikollia. Etelässä o- vat puolalaiset pitäneet ne asemat, jotka he valtasivat punaisilta lähellä Tarszaa.

Punaiset etenevät lähellä Kievia.

LONTOO kesäk. 11 p. — Venäjän punaiset joukot etenevät lähellä Kie- via ja jonkun matkan päässä lou- naseen mainittua kaupungista, ker- rotaan tänne Moskovasta tulevissa virallisessa radiosaanomaassa. Puna- isen ratsuväki on murtautunut puolalai- sten rintaman ja saattanut hävittää useita puolalaisia jalka- ja ratsuväki- osastoja.

Bobruiskin seutuvilla ovat punai- set torjuneet puolalaisten hyökkäyk- sen.

VAATIVAT NEUV-VENÄJÄN TUNNUSTAMISTA SEATTLESSA

SEATTLE, (F.P.) — Seattlen ra- kennustyöväestön liitto hyväksyi vii- me kokouksessaan pönnen, jossa vaaditaan neuvosto-tasavallan tun- nustamista.

LISÄ BRITILLÄISIÄ SOTILAITA IRLANTIIN

DUBLIN, kesäk. 11 p. — Castle- townsendissä, lähellä Skibbereeniä, Irlannin lounaisrannikolla, laskettiin ollen sotalaivasta mailin suuri mää- rä englantilaisia sotilaita.

KAHDENTOISTA KOMITEA JATKAA YLISYYTTÄJÄ MITCHEL PALMERIN PROVOKATORIN PALJASTAMISTA

PALMERIN AGENTIT HOMMASIVAT KOMMUNISTIEN KOKOUKSIA SEKÄ KIIHOTTIVAT JÄSENIÄ YHTENÄÄN

WASHINGTON, (Fed. Press) — Kahdentatoista tunnetusta lakimie- hestä muodostunut komitea on esi- tänyt vaikuttavan sarjan todistuksia tukeakseen ylisyöttäjä Palmeria ja oikeusdepartmenttia vastaan te- komiään syytöksiä. Tässä seuraa yhteenveto kerätystä todistuksista, jotka osoittavat, että oikeusdepart- tementti palkkasi provokaattori-agen- teja kaikkialla maassa, tarkoituksella pyrkiä jäseniksi ja virkailijoiksi ra- dikaalisin järjestöihin ja kiihottaa jäseniä rikollisiin menettelyihin.

Tammikuun 2 päivänä, 1920, yli- maan tehtyä surkeankuuluisaa jouk- kovangitsemista varten annettussa salaisessa käskykirjeessä näkyy, että salaisen osaston päällikkö Burke määräsi aluepäälliköt neuvomaan provokaattori-ageniteja aikaansaama- aan Kommunistipuolueen ja Kom- munistisen Työväenpuolueen joukko- kokouksia sanotun päivän illaksi, jotta vankeja saataisiin mahdollisim- man suuri määrä. Näistä salaisista määräyksistä näkyy, että kaikkia Kommunistisen Työväenpuolueen jä- seniä pidettiin rikokseissa. Täile puolueelle on työstehti sittemmih antanut "terveysodistuksen", ja hän on alnoa virkailija, jolla lain mu- kaan on valtuus ratkaista onko ul- komaalainen henkilö karkotuksen- alainen jonkun järjestön jäsenyyden takana.

Tässä seuraa otteita Bostonin tie- dustelutoimiston päälliköille, George E. Kelleherille annettusta salaisista ohjelmista joulukuun 27 p:nä, 1919, kos- kien tammikuun 2 päiväksi suunnit- teltua joukkovangitsemista:

"Niin pian kuin asiantonaiset on saatu kiinni, teidän tulee hankkia heiltä, jos suinkin mahdollista, tun- nustus, että he ovat lommannumman puolueen jäseniä, sekä saada tietoja heidän kansalaisuudestaan....."

"Kohta kun ulkomaalainen on pi- dätetty täytyy hän perinpohjin tar- kastaa. Jos heidän on pidätetty ryh- missä kokouhuseissaan, tulisi heid- ät seisoittaa seinää vasten ja siinä tarkastaa. Erikoisella huolella on esitettävä jäsenkirjoja, johon ei yksis- tään taskujen tarkastaminen riitä.

"Jätän teidän harkittavaksenne millä keinoin hankitte pääsyn salai- siin paikkoihin (kokouhuseissa) ja asuntoihin."

"Jos mahdollista, teidän tulee jär- jellä kannen alla olevien tieduste- lijaanne kanssa asiat siten, että Kom- munistipuolueen ja Kommunistisen Työväenpuolueen jäsenet pitävät ko- kouksia määrätyn aikana. Muutamat toimiston virkailijat ovat minulle li- mottaneet, että sellaisiin suunnitel- miin ryhdyttään. Tämä luonnollisesti tulisi helpottamaan vangitsemista.

"Pidätettyjen henkilöiden ei sil- lä ota yhteyttä ulkopuolisten henkilöiden kanssa ennenkuin tämä virasto on toimeenpannut asian- omaisten kuulustelun ja ennenkuin lupa annetaan tästä virastosta.

Myöskin syyttää kahdentatoista- komitea, että Länsi-Pennsylvaniassa ja West Virginianissa "kannen alla toi- mitvat tiedustelijat, jotka olivat yksitisten salapoliisitoimistojen palk- kaamia, jotka toimivat puolestaan ovat kaivosyhtiöiden palkkaamia, salvat määräyksen antaa salapoliis- toimistolle ja näiden kautta oikeus- departementille ja yhtiöille tietoja työväenjärjestöihin kuuluvista työ- läisistä; että useita vangitsemista tehtiin näiden "kannen alla toi- mitvien tiedustelijain takeettomien lau- suntojen nojalla ilman laillista wan- rannitua; että oikeusdepartementti lä- hetti urkkijoihin tarkastamaan tä- ten vangittuja työläisiä saadakseen selville oliko heidän joukossaan ää- rimmäläisiä radikaaleja ja sitten aset- ti työdepartementin koneiston lii- keelle heidän karkottamiseksi.

Toisin sanoen, teräs- ja hilytyhtiöt käyttivät paikallishallintoa ja liit- tohallintoa apunaan kurtittaakseen ja päästäkseen erilleen "ktsuallisia" työläisistä."

PORMESTARI MURHANNUT FARMARIN

PENDLETON, Ore., 10 p. kesäk. — Echo-nimisen kylän pormestari Asa B. Thompson ampui tänään iltapäi- vällä kuoliaksi maanviljelijä W. H. Smithin, Echosta, avustaessaan she- riffiä Smithin vangitsemisessa. Smit- hiä syytettiin "rosvoksesta ja hyök- käksestä", kun oli asella pakkota- nut erään naapurifarmarin kirjotta- maan \$53.60 maksuosituksen, jonka summan Smith sanoi kärsineensä vahinkoa naapurin huolimattomuuden takia. Kusteluvuden päättämisessä hänen viljelyksilleen sopimattomana aikana.

Smithin sanotaan uhanneen van- gittajalta aseellisella vastarinnalla. Hän oli ikämies. Pormestari Thomp- son väittää Smithin aikaneen ampu- misen.

Kaksitoista surmattu Gratzin mellakassa

GRATZ, Itävalta, kesäk. 11 p. — Viime maanantaina täällä oli rajua mellakointia, jossa kaksitoista henki- löä ammuttiin kuoliaksi. Tärkeät lehdet sanovat mellakoin aiheutta- jina olleen monarkistien käyrien ja juutalaisvihollisten.

MEXICON KONGRESSI YLIMÄÄRÄISEEN ISTUNTOON.

WASHINGTON, kesäk. 11 p. — Tärkeä sähköiteise Mexico Citystä tulleet tiedot kertovat, että siellä ilmestyneissä lehdissä on julkaistu hallinnollinen dekreetti, jolla Mexican kongressi kutsutaan ylimääräiseen ist- unttoon kesäkuun 20 päiväksi teke- mään muutoksia heinäkuun 1 päivä- nä, 1918, hyväksytyyn vaalilakiin.

hard, joka esiintyi todistajana nais- ta vastaan, oli oikeusdepartmentin agentti; oli yhtynyt Kommunistipu- lueeseen ja päässyt Buffalon osaston jäsenkirjuriksi; oli päivällisvierana neiti Prattin kotona, jossa oli heik- kuvin sanoin kuvannut miten Kom- munistipuolue tulee suorittamaan "työväenluokan vapautuksen" ja sit- ten oli sama henkilö antanut todis- tukset, joiden nojalla neiti Pratt erotettiin.

Työläiset Määrissä pidättäneet Puolalle lähetettyjä ammuksia

PRERAU, Määri, kesäk. 11 p. — Rautatietyöläiset ovat pidättäneet täällä kolmekymmentä kuusi vau- nunnasta ammuksia, jotka on lä- hetetty Italiasta Puolan hallituksen laskuun. Ammukset oli rahtikirja- vaan merkitty jolksikin muiksi ta- vauroiksi.

ROUVA CATT ERONNUT NAISTEN ÄÄNIOKEUSLIITON PRESIDENTIN TOIMESTA.

GENEVE, Sveitsi, kesäk. 11 p. — Täällä kuolla olevan Kansainvälisen naisten äänioikeusliiton kongressin eliisessä istunnossa liiton monivuoti- nen presidentti rouva Carrie Chap- man Catt ilmoitti eroavansa toimes- taan. Hän piti puheen, jossa sanoi, että vaikka hän tunteekin olevansa kuusi äiti kaikille sen jälkeen kun hän on ollut liiton presidenttinä kuusi- toista vuotta, niin siitä huolimatta hänen korkeaa ikänsä ja vähentyneet voimansa pakottavat hänet eroa- maan.

CHICAGO POLIITTINEN NÄYTTELY

Republikaanien ohjelma vas- taa työlläisesti kapitalis- tien vaatimuksia

(United Press)

CHICAGO, Ill., 11 p. kesäk. — Hyväksyttiin eilen vaaliohjelman republikaanipuolueen konventsiotni tyhtyi tänään valitsemaan presiden- tinehdokasta. Ensimmäinen presiden- tupe pidettiin kenraali Woodin puo- lesta.

Edustajat ovat jaetut valtiollain- naaksojärjestyksessä. Kun huudossa kutsuttiin ensimmäisenä Alabaman e- dustajat ilmaisemaan ehdokkaansa, sivuuttivat nämä tilaisuuden. Seuraava oli Arizona, jonka edustajat luovuttivat puheoikeutensa Kansain- valtion edustajille. Tällöin Kansain- valtion edustajien johtaja, kuvernööri Allen nousi seisomaan ja nimitti kenraali Woodin.

Kun Allen oli lopettanut, vaati- en Woodin nimittämistä, syntyi mahta- va melu. Woodin kannattajien moni- väriset höyhenet alkoivat liehua ja galleroilta pudoteltiin höyheniä sateena. Sadat edustajat nousivat tuoleilleen huutaen minkä jaksivat. Höyhenadetta kehoittivat kaikki minu- tin. Nähtävästi oli useita korillisia höyheniä ollut pilottettuna parvek- keella (Woodin edustajat ovat pitä- neet höyheniä hatuissaan). Woodin puoluelaiset koettivat kaikkiin mokin ylläpitää mielenosotusta, huuta- en: "Wood, Wood, Wood!"

Kun mielenosotus näytti heikkene- misen oireita, koetettiin sitä uudelle- nen kiihottaa töräyttämällä suuris- torvia katselijain parvekkeelta. Sit- ten alkoivat woodilaiset marssia ympäri haalla. Puheenjohtaja Lodge kolkutti vasarallaan järjestykseen, mutta turhaan. Mielenosotus oli käynnissä vielä viittä vaille 11, vaika kääntäen menettäneen voimaansa, keskeyttiään 25 minuuttia. Vaikka Woodin kannattajat koettivat sanku- riillisesti jatkaa mielenosotusta, heik- ken se heikkenemistään. Kaikki oli ennakoita suunniteltu.

NAISTEN ÄÄNIOKEUSLIITTO JATKAA TOIMINTAANSA

GENEVE, kesäk. 11 p. — Kansain- välinen Naisten äänioikeusliiton kongressi päätti eilen edelleen jatkaa liiton toimintaa tarkoituksella hank- kida naisille äänioikeus ja yleensä samanlaiset oikeudet miesten kanssa kaikissa maissa.

MITÄ TYÖVÄELLE LUOVATAAN.

Suositetussa työväenohjelmassa tunnustetaan työväestön oikeus "kol- lektiivisiin sopimuksiin" työnantajien kanssa, mutta vaaditaan hallitukselle "rajoittaa lakkojen uu- elutumista ja ehkäistä niiden seurauksia."

Gompersille näytettiin näin ollen selkäpuolta. Vieraillessaan ohjelma- komiteassa, Gompers erikoisesti moitti teollisuusoikeuslakeja, jonka- lainen on voimassa Kansasissa. Ja hänelle vastataan, että hallitukselle "vaaditaan oikeutta rajoittaa lakko- ja." Siinä tarkoituksessa on Kan- sasin teollisuusoikeuslaki laadittu.

Kompromissiksi kansainliittokysymyk- sessä osottaa, että republikaaniset johtomiehet ovat olleet kaiken ai- kaa samaa mieltä asiassa. Sellai- nenkin puheissaan vankka kansain- liiton vastustaja kuin senaattori Hi- ram Johnson on ilmoittanut, ettei hän tule konventsiotissa pitämään puhetta Kansainliittoa vastaan. Hi- ram hyväksyy Kansainliiton kom- promissista päättäneen, "joskaan ei sel- laisessa muodossa kuin presidentti Wilson on esittänyt.

KUMOUSTA PELÄTÄÄN ITALIASSA

Apuliassa puhjennut yleislak- ko, jonka pelätään kehiti- tyvän kumoukseksi

LONTOO, kesäk. 11 p. — Yleis- lakko Apuliassa, etelä-Italiassa, uh- kaa kehittyä vallankumoukseksi, ker- rotaan Roomasta Exchange-lennätin- yhtiöille.. tulleissa.. tiedonannoissa. Lakkolaisten ja sotilaiden välisessä taistelussa siellä kerrotaan viikym- mentä henkilöä haavottuneen.

Opistojen välinen so- sialistiliitto kokoontuu

NEW YORK, (F.P.) — Opistojen- välinen Sosialistiliiton kuudes kesä- konferenssi kokoontuu tänä vuonna kesäk. 22 p:nä Highlandissa, lähellä New Yorkia. Aamut ja illat käytet- tään keskusteluihin, kun taas ilta- päivisin pidetään lomia.

Keskustelunalaiksi tulevat seura- vat kysymykset: Venäjä, josta pu- huvat Isaac McBride ja kapteeni William Walter Pett; Saksa, josta puhuvat Lewis Garnet ja Robert Minor; Suur-Britannia, josta puha- vat Arthur Gleason, Walter Fuller ja W. Harris Crook. Teollisesta itsehallinnosta puhuu kapteeni Otto S. Beyer, Mary Gawthorpen ja Chandler Owen; vanhasta ja uudesta unionismista Joseph D. Cannon, A. F. Muste ja Ben Legere.

Toisia esilletulevia kysymyksiä o- vat: oikeisto-radikaalit ja sosialistit sekä kommunistit. Myös keskustel- laan kysymyksestä: "Tulisiko kaik- kien teollisen kansanvalian hyväksi toimivien voimien yhdistyminen?"

Musta ministeristö kukistunut Unkarissa

VIENI, kesäk. 11 p. — Budapest- tista tänne tulleet tiedot kertovat, että Unkarin ministeristö on eron- nut. Ministeriön eroamiseen sanota- an olleen syynä sen kykenemättö- myyden hillitä maassa terroria yllä- pitäviä valkoisia joukkueta.

Sosialistinen liike voimistuu Hollannissa

NEW YORK, kesäk. 11 p. (F.P.) — Sosialistinen liike Rotterdamissa, Hollannissa, on viimeisten kuukau- sien aikana kasvanut niin nopeasti, että sosialistit ovat siellä perusta- neet uuden suuren päivälehdin ni- mellä "Voorwaarts", jonka numeroi- ta on vastikään saapunut tänne. Uu- den lehden päätoimittajana on Hol- lannin sosialidemokraattisen työ- väenpuolueen entinen sihteeri Myn- heer Matthesen.